

Expert-meetings als input voor de Omgevingsvisie

Wonen

Werken

Buitengebied

Mobiliteit

Duurzaamheid

Voorzieningen

Inhoudsopgave

Expert-meetings als input voor de Omgevingsvisie	pagina	3
Expert-meetings	pagina	3
Zes thema's	pagina	4
De Omgevingsvisie stapsgewijs	pagina	5

Thema's

Wonen	pagina	7
Werken	pagina	11
Buitengebied	pagina	15
Mobiliteit	pagina	19
Voorzieningen	pagina	23
Duurzaamheid	pagina	25

Tot slot	pagina	28
Deelnemende bedrijven en organisaties expert-meetings	pagina	29

Expert-meetings als input voor de Omgevingsvisie

Als gemeente Nijkerk zijn we eind 2018 gestart met het opstellen van een Omgevingsvisie. Daarin beschrijven wij de ontwikkelingen in de gemeente tot 2040 op het gebied van wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, landschap en buitengebied. Duurzaamheid is daarbij een belangrijk, overkoepelend zesde thema. De Omgevingsvisie van de gemeente Nijkerk gaat alle inwoners, organisaties, instellingen en bedrijven in Nijkerk aan en stellen we daarom op in samenspraak met de samenleving. Die samenspraak realiseren we door:

1. Expert-meetings
2. Enquêtes
3. Bijeenkomsten en gesprekken met inwoners en stakeholders
4. Bijeenkomsten per kern + buitengebied

In dit boekje beschrijven wij de bevindingen van de eerste stap: de expert-meetings.

Expert-meetings

In december 2018 tot en met februari 2019 zijn voor vijf thema's expert-meetings georganiseerd. Vakspecialisten van de gemeente nodigden professionals en vertegenwoordigers van organisaties, verenigingen en stichtingen uit. Deze experts gingen met ons in gesprek over welke ontwikkelingen er zijn en hoe zij de toekomst zien. Wij vroegen hen: wat gaat er goed, wat kan beter en waar maken zij zich zorgen over? De expert-meetings hadden als doel te inventariseren wat de opgave voor Nijkerk is op de hierna genoemde thema's, om een bijdrage te kunnen leveren aan een Omgevingsvisie die toekomstbestendig is. Het thema voorzieningen heeft een plek gekregen in de enquêtes/interviews.

Zes thema's

De thema's die in de verschillende expert-meetings werden besproken zijn:

Wonen

De gemeente wil een gevarieerd woningaanbod en een flexibele mix van wonen en werken. Er zijn natuurlijk wel wezenlijke vragen, zoals: kan er hoogbouw komen? Waar bouwen we nieuwe woningen? Wat voor woningen moeten dat zijn?

Werken

De gemeente moet keuzes maken in de komende jaren. Welke bedrijvigheid past bij Nijkerk? In wat voor omgeving zou men willen werken? Wat doen we met de winkelcentra?

Buitengebied

Het buitengebied is heerlijk om te ontspannen, maar er is ook landelijke bedrijvigheid. Wonen, werken en recreëren gaan samen in dit gebied. Er is veel diversiteit en dat moet allemaal goed op elkaar worden afgestemd.

Mobiliteit

Nijkerk wil in de toekomst bereikbaar zijn en blijven, voor alle soorten vervoer. Een goed vertakt netwerk van fietsroutes is belangrijk, net als de bereikbaarheid via openbaarvervoer, auto en over het water.

Overkoepelend thema: Duurzaamheid

Het uitgangspunt is een CO2 neutraal Nijkerk in 2035. Dat kan door middel van windturbines en zonnepanelen, maar willen de inwoners dat wel? En waar dan? Slimme oplossingen moeten Nijkerk – op termijn – energieneutraal maken.

Voorzieningen

Over het thema Voorzieningen is geen expert-meeting gehouden.

De Omgevingsvisie stapsgewijs

Op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie worden de volgende stappen gezet:

1. Inventarisatie per beleidsveld; mei – juli '18
2. College en raad; toelichting inrichting proces/participatie; oktober '18
3. Gesprek met deskundigen per thema; december - februari '19
4. Interviews/enquêtes met inwoners/bedrijven februari/maart '19
5. Terugkoppeling uitkomsten - kaders; april '19
6. Ruimtelijke vertaling uitwerken in visie/scenario's; raad juni '19
7. Bijeenkomsten per kern (+ buitengebied); voor de zomer '19
8. Omgevingsvisie gereed voor besluitvorming; zomer '19

Thema Wonen

Tijdens de expert-meeting hebben de experts de belangrijkste aandachtspunten op het gebied van wonen benoemd. Daarover is vervolgens gediscussieerd.

Kaders vanuit coalitieakkoord

- Met woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere betrokkenen werken we intensief samen om te zorgen voor voldoende woningen passend bij behoefte, zodat vraag en aanbod in alle kernen beter op elkaar aansluiten.
- Woningbouw versnellen voor specifieke doelgroepen: leeftijdsbewust wonen, een - en tweepersoonshuishoudens, starters, kleinschalige woonvormen voor ouderen gecombineerd met zorg, middeninkomens.
- Verduurzaming van woningen.

Opgehaald in de expert-meeting

De gemeente moet keuzes maken in de komende jaren. Welke bedrijvigheid past bij Nijkerk? In wat voor omgeving zou men willen werken? Wat doen we met de winkelcentra?

Buitengebied

- Focus niet op specifieke doelgroepen, maar op woonvormen en type woningen. Vooral meer kleine woningen voor eenpersoonshuishoudens toevoegen. Deze zijn geschikt voor bijvoorbeeld ouderen, spoedzoekers, starters en uitstroom GGZ.
- Er zijn veel verschillen tussen de woonwensen van ouderen. Veel ouderen willen niet verhuizen vanwege hun sociale netwerk. 65-plus wil kleiner wonen, dichtbij kinderen en vaak in laagbouw. 85-plus wil wonen met zorg in de buurt. Deze verschillen goed benoemen en daar verschillende woonproducten voor realiseren.
- Bouw consument gericht. Niet alleen maar rijtjeswoningen, maar meer variatie.
- Richt je op doorstroming en behoud de sociale woningen voor de laagste inkomens.
- Succesvol concept beneden/bovenwoningen (BEBO's) in De Terrassen. Beneden ouderen, boven jongeren. Wel gedoseerd toepassen.
- Middenhuur voor middeninkomens is huur tussen de 710 en 900 euro. Voor deze categorie wordt nu te weinig gebouwd. Investeerders willen niet omdat er te weinig gegevens zijn over de vraag in Nijkerk. Verleidt daarom investeerders.
- Bij elke kern een aantal kleinere locaties aanwijzen van 25 tot 100 of 200 woningen. Daarnaast kleine clusters op boerenerven.
- Hoogbouw is een politieke keuze. Het is een oplossing om het buitengebied open te houden. Wees duidelijk en wijs van tevoren plekken aan voor hoogbouw. Pas hoogbouw trapsgewijs toe. Begin met 4 of 5 lagen en daarna nog iets hoger.

- Zoek naar kleinschalige locaties voor woonzorg in buurten waar dit ontbreekt. Hierdoor kunnen ouderen in hun eigen buurt blijven wonen. Bijvoorbeeld in Hoevelaken.
- Houd hierbij ook rekening met de mogelijkheden voor zwaardere zorg. Veel bestaande woningen en woonzorginstellingen zijn hiervoor niet geschikt. Er is ruimte nodig voor tilliften en ruimere badkamers.
- Aandacht voor de kwaliteit van de bestaande wijken en niet alleen voor de kwetsbare groepen. Kansen zijn hier door een relatie te leggen met energietransitie.
- Plannen is vooruitzien. Aandacht voor wat je wilt behouden. Definieer woonkwaliteiten per kern en nieuwbouwlocatie.

Meeting met de Makelaars

Aanleiding vanuit de gemeente

Er verandert veel op het gebied van wonen. Daarom werkt de gemeente Nijkerk dit jaar aan de actualisatie van de huidige Woonvisie 2015+, zodat de deze weer aansluit bij woningmarktbehoefte en ons helpt bij het maken van keuzes. Voor zowel de woonvisie als de omgevingsvisie zijn de ervaringen vanuit de Nijkerkse makelaars daarbij van belang. Uit de meeting met de makelaars (d.d. 7 maart 2019) kwam het volgende naar voren:

- De makelaars zijn positief over de Nijkerkse woningmarkt. De prijzen stabiliseren enigszins. Wel is het voor starters (30% van de woningzoekenden) moeilijk om aan een woning te komen. Een belangrijk deel van de woningzoekenden zoekt niet serieus meer, omdat ze niets kunnen vinden of betalen.
- Er is veel vraag naar vrijesector huurwoningen tussen de 700 en 1000 euro. Liefst zo dicht mogelijk bij de ondergrens van de vrije huursector, omdat veel mensen er anders alsnog niet voor in aanmerking kunnen komen.
- Het Nijkerkse aanbod trekt ook mensen uit Vathorst, Soest, Zeist en Utrecht. Dat is de marktwerking, die niet tegen te houden is, hoewel dit ten koste kan gaan van de Nijkerkse inwoners.
- De vraag naar appartementen voor senioren is enorm. Wat makelaars horen: ouderen willen wel verhuizen, zodat ze langer thuis kunnen blijven wonen. Ze wensen een gelijkvloerse woning met minimaal 3 kamers. Het liefst in het centrum, of aan de rand van het centrum als het centrum eenvoudig bereikbaar is. Er is zowel behoefte aan gestapelde als grondgebonden bouw, aan beide typen woningen is momenteel een tekort.

- Doornsteeg 2 zou aan stapelbouw kunnen doen. Dit is aantrekkelijk voor meerdere doelgroepen.
- Hoekwoningen en 2-onder-1-kappers nemen qua omloopsnelheid wat af, daar blijven mensen langer zitten.
- Verduurzamen van woningen is niet vanzelfsprekend. Veel kopers zijn zich daarvan niet bewust en kijken niet naar isolatie van ramen en muren, of naar het energielabel.
- Aan marktwerking kun je niks doen, maar je kunt wel bijbouwen om doorstroming op gang te brengen zodat starters een kans krijgen. Daarnaast is sociale koop een goed instrument om starters te helpen, mits hierbij goed wordt nagedacht over welke bescherming hierop wordt gelegd zodat daadwerkelijk alleen starters worden gefaciliteerd.
- Door te zorgen dat ouderen naar een huur- of koopappartement gaan, stimuleer je eveneens de doorstroming. Dan komen er woningen vrij voor starters.
- Focussen op mantelzorg. Mantelzorgwoningen zijn de toekomst, maar zijn in veel gevallen niet haalbaar vanwege de hoeveelheid regels rond de mantelzorg. De makelaars adviseren om in de woonvisie of het bestemmingsplan de indicering achterwege te laten. Op die manier is er betere marktwerking. Ook de tijdelijkheidsregel zou heroverwogen moeten worden.
- Er zijn in Nijkerk geen vrije kavels, maar er is wel degelijk nog vraag naar.
- Er worden mogelijkheden gezien om het winkelgebied compacter te maken en de vrijgekomen ruimte te gebruiken voor woningbouw. In het bestemmingsplan wordt hier momenteel al ruimte voor gegeven, maar er zijn in Nijkerk echter weinig initiatieven die deze mogelijkheid benutten.
- Aandacht voor veiligheid en leefbaarheid in centrum, ook buiten de winkeltijden. Doordat er in het centrum steeds meer wordt geleefd en gewoond, neemt de leefbaarheid in dit gebied toe (geldt m.n. voor de kern Hoevelaken). Leefbaarheid moet daarom zeker aan bod komen in de woonvisie.

Thema werken

De vraag van deze thema-avond was: denkt u mee over de toekomst van werken in Nijkerk? Er werd gediscussieerd over wat er nodig is om de komende 20 jaar in Nijkerk voor iedereen (naar vermogen) goed en prettig werk te hebben en te houden, om zoveel mogelijk economisch zelfstandig te zijn.

Kaders vanuit coalitieakkoord

- Selectieve groei verkoop nieuwe kavels (kwaliteit, duurzaamheid, schoon en kennisintensief).
- Faciliteren en stimuleren Food Production Cluster Nijkerk binnen regio FoodValley.
- Praktische aanpak aansluiting Onderwijs – Arbeidsmarkt naar behoefte bedrijven: integrale benadering van Werk, Economie en Onderwijs (bijvoorbeeld FoodAcademy).
- Stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt (werkzoekenden, jongeren, statushouders): realiseren toename werkervaringsplaatsen, stages en duurzame plaatsingen bij bedrijven.
- Lokaal en regionaal nauw samenwerken met bedrijfsleven, onderwijs en anderen; duurzame relaties aangaan met ondernemers.
- Investeren in aantrekkelijke binnenstad en dorpskernen Hoevelaken en Nijkerkerveen + versterking van recreatie & toerisme.
- Stimuleren initiatieven duurzame en circulaire economie.
- Ruimte voor (nieuw) ondernemerschap, faciliterende rol gemeente.

Opgehaald in de expert-meeting

- Scholieren richting arbeidsmarkt begeleiden. Starten met Foodacademy.
- Er zijn meer jongeren nodig voor de economische vooruitgang. Belangrijk voor jongeren (aantrekken en behouden) is huisvesting. Een woning is de start. Zorg daarnaast voor beleving in centrum, voor wonen in het centrum met kleinere gestapelde woningen voor jongeren.
- Geen hoogbouw in Nijkerkerveen en Hoevelaken, wel in Nijkerk hoogbouw mogelijk maken.
- Detailhandel in de kernwinkelgebieden houden en beschermen, geen detailhandel buiten afgesproken kaders toestaan.

- Bereikbaarheid van het centrum wordt beperkt bij autoluw maken binnenstad. Waar kunnen medewerkers en klanten parkeren?
- Bereikbaarheid op bedrijventerreinen kan beter. Meer OV naar de bedrijventerreinen is wenselijk. Kijk of collectief vervoer te verbeteren is. Investeer in verbinding tussen centrum en bedrijventerreinen, bijvoorbeeld met leenfietsen.
- Aandacht voor investeringen in energietransport. Bestaande leidingen kunnen de uitbreiding van capaciteit niet aan.
- Sta open voor circulair ondernemen; Kijk bij de burens, wie weet kan je wat voor elkaar betekenen.
- Onderlinge samenhang/samenwerken tussen ondernemers vergroten om meer te kunnen bereiken.

Thema Buitengebied

Het buitengebied is heel divers en tijdens de expert-meeting zijn de onderwerpen landbouw, natuur, duurzaamheid, recreatie en niet agrarische bedrijvigheid aan de orde geweest. Aan de hand van de vragen: wat gaat er goed, wat verdient nog aandacht, wat gaat er niet goed, is de nodige informatie opgehaald.

Kaders vanuit coalitieakkoord

- Rekening houden met de generaties die nog na ons komen: koesteren en zuinig zijn op de ruimte.
- Bij uitbreiding is landschap kaderstellend.
- Kwaliteit boven kwantiteit.
- Het behouden en versterken van kwaliteit en verscheidenheid van aanwezige landschappen en bufferzones.
- Verbetering biodiversiteit.
- Meer bescherming cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit.
- Klimaatadaptatie.
- Ruimte voor groen en water.

Opgehaald in de expert-meeting

Landbouw

De landbouw is in beweging. Er is toename van circulariteit tussen bedrijven onderling. Er is bewustwording van de problematiek in buitengebied. Er is sprake van beter bodembeheer. Er moet beter gehandhaafd worden op de toename van recreatiedruk van buiten de gemeente. Aandacht voor flora en fauna: de biodiversiteit is dalende.

Natuur

Beheer en waterpeil Arnhemheen gaat goed. Doorwerking bestemmingsplan Buitengebied in Arnhemheen verdient nog aandacht, evenals verdroging, agrarisch natuurbeheer + akkerrandenbeheer en faunabeheer. Financiering (duurzame verdienmodellen), kleinschalige landschapselementen en landelijke rust Zeedijk (meer verkeer door verbreding fietspad) vragen ook aandacht.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid in het buitengebied moet aandacht zijn voor de afname van het agrarische karakter.

Recreatie

Er is beperkte ruimte voor recreatie bij landgoederen en in de polder, maar er zijn wel mogelijkheden in het overig gebied. Er is meer overleg nodig bij evenementen van buiten af. Recreatieparken moeten behouden blijven voor de doelgroep recreanten. Aandacht voor de kwaliteit van fiets- en wandelroutes (afval). Aantasting recreatiepark door verbreding A28 (beperkte compensatie) Er zijn verschillende visies over de inning van toeristenbelasting, eenduidigheid is gewenst.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Uit de discussie over niet-agrarische bedrijvigheid kwamen de volgende aandachtspunten naar voren.

- Duurzaamheid op lange termijn (zonnevelden, windmolens). Bij zonnevelden compensatie zoeken op meerdere of andere doelen en opgaven (bijvoorbeeld watercompensatie).
- Zonneveldprojecten zijn te veel versnipperd; vooraf nadenken en clusteren.
- Druk op grondprijzen, uit de markt drukken van grondgebonden landbouw.
- Behoud cultuurhistorische en geologische landschappelijke monumenten.

Aanvullende, opgehaalde informatie

Wat verdient aandacht?

- Energietransitie in buitengebied op lange termijn en afstemming van losse projecten met aandacht voor inpassing en compensatie zoals watermaatregelen.
- Kwaliteit en handhaving grondwaterpeil Hoevelakense Bos.
- Klimaatmaatregelen; wateradaptatie en hittestress/ droogte.
- Ondernemerschap inclusief stoppers en overstappers (manifest van Salentein).
- Verrommeling door met name gestopte bedrijven (vrijkomende agrarische bebouwing-handhaving).
- Duidelijkheid over groeimogelijkheden nieuwe agrarische bebouwing; wanneer maximaal c.q. alleen verplaatsing bedrijventerrein mogelijk.
- Recreatieparken voor doelgroep recreanten behouden.
- Bereikbaarheid en veiligheid plattelandswegen; conflict landbouwvoertuigen en recreanten.
- Gebruik van bufferzone tussen Hoevelaken, Nijkerk en Amersfoort voor groei Amersfoort.
- Landschap inclusief landbouw (verdienmodel).
- Functieverandering van agrarisch naar wonen.
- Kwaliteit nieuwbouw natuur- en cultuurhistorische inpassing.
- Nu vrijwel overal wonen mogelijk, bij "rood voor rood" aansluiting zoeken bij bestaande kernen en lintbebouwing.
- Beheer wegbermen provincie en rijk (cultuurplanten/ zout).
- Weidevogelbeheer buiten reservaat.
- Wegvallen van broedplaatsen (roof)vogels door functieverandering.
- Inpassing is geen inpakking, maar landschapsspecifiek.
- Natuur komt klem te zitten door toenemende druk in landelijk gebied.
- Verhekkings, paardenhouderijen en lichtvervuiling.
- Implementatie wet Natuur Bescherming bij functieverandering.
- Afname biodiversiteit.

Thema Mobiliteit

Introductie tijdens de meeting: het is van belang om oog te hebben voor verbindingen van deur-tot-deur (ketenmobiliteit). Het toekomstperspectief biedt mogelijkheden. Al is de autonome auto nog ver weg, de speed-pedelec is wel een vervoermiddel om nu al rekening mee te houden. Houd rekening met de trends: door het gebruik van de e-bike worden grotere afstanden afgelegd. Hierdoor wordt de bereikbaarheid van het achterland groter. Het aantal (eenzijdige) verkeersongevallen waarbij de fiets betrokken is, neemt toe. Vanuit het oogpunt van gezondheid, duurzaamheid, kosten en veiligheid moet de fiets als vervoermiddel worden gestimuleerd.

Er werd ook gesproken over het fietsnetwerk, het OV en knelpunten voor de auto.

Kaders vanuit coalitieakkoord

- 2021 Integrale Mobiliteitsvisie.
- Duurzame vervoersmiddelen + aanvullende infrastructuur.
- Inzet hogere frequentie treinen.
- Fietsvriendelijke gemeente.
- Bereikbaarheid Binnenstad.

Vanuit inwoners (dialogo)

- Verbeteren verkeersveiligheid.
- Buitengebied veilig voor alle verkeersdeelnemers.

Opgehaald in de expert-meeting

Fiets

- Er is winst te behalen op ontbrekende schakels in de fietsinfrastructuur, met name op de snelle fietsroutes; van Nijkerk naar Vathorst en van Vathorst door het hoogland naar Amersfoort.
- Goede fietsroutes tussen verschillende kernen zijn nodig. In een fietsplan kunnen de ontbrekende schakels worden geprioriteerd.
- Aandacht voor fietsers met verschillende snelheden op fietspaden. Er ontstaat een conflict tussen fietsers met verschillende snelheden, wat voor onveilige situaties zorgt.
- Er is geen eenduidig beleid. Overleg tussen overheden is gewenst (omliggende gemeenten en in de provincie). Met als doel logische en herkenbare regels op te stellen.

- Integraliteit fiets. Ruimtelijke ontwikkelingen vlakbij het station kunnen leiden tot meer OV-gebruik en gebruik van deelfietsen bij het station. Ook nadenken over de aanleg van de infrastructuur; soms is de fietsverbinding nog niet klaar, terwijl de wijk er al is. Ook fietsen en (auto)parkeren kan aan elkaar worden gelinkt. Als er minder parkeerplaatsen voor auto's komen, wordt indirect het gebruik van OV en fiets gestimuleerd.

OV netwerk

- Treinen en bussen moeten goed op elkaar aansluiten (weinig overstaptijd).
- Een snelle busverbinding (en treinverbinding) tussen Hoevelaken en Nijkerk ontbreekt. (Meer) snelbussen inzetten waar vraag is.
- Het is de bedoeling om een extra sprinter tussen Amersfoort - Nijkerk en Harderwijk te laten rijden, aangezien de treinen op dit traject soms vol zitten.
- Integraliteit OV. Het is van belang om ook te kijken naar de aansluiting tussen trein, bus en andere vervoersmiddelen. Denk bijvoorbeeld aan P+R, (bewaakte) fietsenstallingen bij stations en de wandelroutes naar het station. Nu wordt het P+R-terrein bij het treinstation in Nijkerk onvoldoende benut. Het P+R-terrein promoten is nodig. De wandelroute van het station naar het centrum is niet erg aantrekkelijk. Meer bedrijvigheid op deze route is wenselijk.
- Treinstation Nijkerk. Aandacht voor station en openingstijden kiosk, fietsenstalling. Mogelijke oplossing: meer ondernemers aantrekken die zich in het station gaan vestigen.
- Betere communicatie tussen RWS, NS en de provincie over grote projecten en opgaven.

Auto

- Als het knooppunt Hoevelaken is gerealiseerd, neemt de druk op de N806 af en zal deze route minder als sluiproute worden gebruikt, zo is de verwachting.
- Bij een betere doorstroming op de N301 is er minder verkeer in het centrum van Nijkerk. Er is een groene golf nodig, waarbij ook motorrijders worden gedetecteerd.
- Een optie is het doortrekken van de rondweg. Een betere doorstroming zorgt ook voor meer sluihverkeer via de N301 naar de A28.

Thema Voorzieningen

Over het thema Voorzieningen is geen expert-meeting georganiseerd. De gemeente heeft veel verschillende maatschappelijke voorzieningen, elk met zijn eigen gebruikers. Denk aan scholen, sportaccommodaties, woon-zorg-voorzieningen, dorpshuizen, sociaal-culturele voorzieningen, gezondheidszorg en andere maatschappelijke voorzieningen. De veelheid aan voorzieningen geeft een breed scala aan gebruikers. Tegelijkertijd zijn er niet veel overkoepelende organisaties of stakeholders die deze gebruikers en maatschappelijke organisaties vertegenwoordigen. Voor een expert-meeting zou het aantal deelnemers en het aantal onderwerpen te groot zijn.

Een tweede reden waarom er geen expert-meeting is gehouden, is het feit dat voorzieningen vaak volgend zijn op ontwikkelingen op andere thema's in de gemeente. Nieuwe voorzieningen of verplaatsing van bestaande voorzieningen is vrijwel altijd het gevolg van bijvoorbeeld de realisatie van nieuwe woningen of de ontwikkeling van woon- en werkgebieden. Daarmee geeft de uitkomst van de andere experttafels de nodige inbreng voor de realisatie en spreiding van voorzieningen in de toekomst.

Om voor het thema Voorzieningen voldoende informatie op te halen, is er ingezet op enquêtes. Een aantal dagen zijn enquêteurs op pad geweest in Hoewelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk om enquêtes af te nemen, met name bij sport-, onderwijs- en zorgvoorzieningen. Op die manier is heel specifiek informatie opgehaald bij de gebruikers van deze voorzieningen.

Thema Duurzaamheid

Deel 1 van de expert-meeting stond in het teken van zonnenvelden. In het tweede deel stond windenergie centraal. Deelnemers konden op een grote kaart van de gemeente Nijkerk zonnenvelden (op schaal) of windmolens plaatsen, om volgens hen geschikte locaties aan te geven.

Kaders

Gemeente Nijkerk, energieneutraal in 2050:

- Energiebesparing: 50%
- Alle daarvoor geschikte daken volleggen met zonnepanelen
- Een nader te bepalen aantal windmolens
- 184 hectare zonnenveld (= 2,5% van oppervlakte gemeente Nijkerk)

Dit heeft flinke impact op de omgeving... Waar komen de windmolens en de zonnenvelden? Dat weten we nog niet! Dit was dus een belangrijke vraag bij de expert-meeting.

Opgehaald in de expert-meeting (zonnenvelden)

- **Waar plaatsen we zonnenvelden?** Genoemde opties:
Binnen stankcirkel agrarisch bedrijf; naast het zwembad (Spoorkamp), 5 hectare braakliggend, vlakbij het onderstation; schoenlapperweg (16 hectare); inpassen in groene haag; langs snelwegen; omwonenden participeren; liefst dicht bij de stad / bebouwing; heidelandschap en veenontginningslandschap; Kruishaar.
Liever niet in het Kampenlandschap en niet: Natura 2000.
- Combineer zonnepanelen met educatie/ bijenakker/ pluktuin of laat kippen lopen onder zonnepanelen.
- Zonnepanelen als verdienmodel voor landgoederen.
- Terughoudend/ laatste optie: op landbouwgrond (punt van LTO) hou rekening met de ladder voor landbouwgronden. De boer bepaalt welke gronden de minst goede zijn.

Opgehaald in de expert-meeting (*windturbines*)

- **Waar plaatsen we windturbines?** Genoemde opties:
Industrieterrein; langs de Laak/ grens Amersfoort; langs de snelweg (bij industrieterrein drie á vier stuks); langs de weg naar Flevoland (grens Putten); bij Hoevelakense bos. Noordkant 'slurf' (oost Nijkerk): geschikt vanwege weinig woningen.
- Straal van 900-1000 meter nemen voor participatie/ draagvlak.
- Liever niet: natuurschoonwet (niet uitsluiten).
- Zonneweides en molens combineren.
- Natuurcompensatie mogelijk; 5000 euro per molen/ jaar.
- Bouwclaim ontwikkelaar/ rendement investering/ compensatie omgeving (circa 50.000 euro per grote turbine)
- Oprichten fonds (verplaatsing/ uitkopen/ etcetera)

Tot slot

Er is veel en waardevolle informatie opgehaald tijdens de expert-meetings, er zijn goede gesprekken gevoerd en onderwerpen van meerdere kanten belicht. Samen met de uitkomsten van de de interviews/enquêtes en de bewonersbijeenkomsten in Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk, komen we op die manier tot een inhoudelijk sterke en gedragen Omgevingsvisie.

Deelnemende bedrijven en organisaties expert-meetings

Aeres	Landgoed Appel
Alliantie	LTO
Arla	Makelaardij de Ridder
Beweging 3.0	Makelaardij van Wijnen
Bieze	Maneschijn
Bijenhoudersvereniging	Middelkoop ruimtelijk onderzoek en advies
BMC	Midden Nederland Makelaars
Boni	NM-NWV
Boomkamp	NOV
de Bunte Vastgoed	NS
Buurtschap Appel	Overbos
Coava	Politie
Corlaer College	Power light
Domicilie Nijkerk	Provincie Utrecht
Ei8ht	Provincie Gelderland
Fietsersbond Nijkerk	Rabobank
Gelders Landschap	Roodbeen
Gemeente Amersfoort	Schuiteman
Gemeente Nijkerk	SEW
Gemeente Putten	Stichting Milieuzorg
Goudappel Coffeng	TP Solar
GPG	Van Baal Makelaardij
Hartje Hoevelaken	van Bokhorst Architecten BNA
Heijmans	Vreugdenhil/Streams
Hoevelakense Bos	Waterschap Vallei en Veluwe
IVN	Werkbedrijf
Jan van der Horst Makelaars	Woningstichting Nijkerk
Jecor Professioneel namens BHN	Zijlstra ERA Makelaardij
Kade 10	Zon op Nijkerk
De Kruijff machinebouw	

